Curs 2011-12

Ha. Mod. i Contemp. d'Àfrica (20084)

Titulació/estudi: Grau en Humanitats
Curs: 3er-4t
Trimestre: 1r
Nombre de crèdits ECTS: 5
Hores dedicació estudiant:
Llengua o llengües de la docència: Català
Professor. Alfred BOSCH

1. Presentació de l'assignatura o descriptor

El món subsaharià, després de la partició europea i fins als nostres dies.

Estudi i interpretació dels episodis fonamentals, així com dels seus pressupòsits i conseqüències, de la història d'Àfrica durant l'època moderna i contemporània.

2. Competències a assolir

Competències generals	Competències específiques
1. Adoptar i incorporar sistemes de coneixement de la història i de les humanitats en general. 2. Assumir mètodes d'aprenentatge de la història, especialment de societats no-europees. 3. Relacionar conceptes analítics a través de lectures i debats. 4. Ser capaç de sintetitzar i de redactar conceptes i processos històrics	1. Conèixer, situar i interpretar els principals processos i fets relacionats amb la història de l'Àfrica subsahariana a partir del contacte amb els europeus. 2. Aprendre i analitzar els principals corrents religiosos, artístics i polítics de l'Àfrica subsahariana a partir del contacte amb els europeus. 3. Conèixer de primera mà les principals fonts de coneixements i anàlisi de l'Àfrica subsahariana a partir del contacte amb els europeus. 4. Reconèixer el valor acadèmic i la rellevància de la història de l'Àfrica subsahariana a partir del contacte amb els europeus. 5. Aplicar els coneixement adquirits a la pràctica professional en qualsevol camp, sigui la ccoperació, la samnitat, el periodisme, l'ensenyament... 6.Estar capacitat per transmetre les nocions principals adquirides a un públic ampli i poc especialitzat, pel que fa a l'Àfrica

	subsahariana a partir del contacte amb els europeus

3. Continguts

Aquest curs vol ser una iniciació a la història del continent africà a partir de la colonització europea, amb l'accent sobre els processos polítics, econòmics i culturals de les societats sub-saharianes. Hi haurà: una breu introducció sobre el contracte i la tracta negrera, el procés de partició colonial, el període d'estabilitat colonial, la descolonització, els estats independents africà i els seus reptes de futur en política i desenvolupament.

1. El món negre
   L'Àfrica que no s'enfonsa
   El marc geogràfic i humà

2. La penetració europea

   2.1. Contacte amb Occident

   2.2. L'imperialisme

   2.3. El repartiment

   2.4. Les resistències autòctones

   2.5. La pax colonial

3. Vers l'emancipació

   3.1. El panafricanisme

   3.2. La II guerra mundial i el tercermundisme

   3.3. La descolonització en l'àmbit britànic

   3.4. La descolonització en l'àmbit francès i belga

4. Crisis de naixement

   4.1. L'OUA

   4.2. La guerra freda

   4.3. Identitat i estat

   4.4. L'africanització de la política

5. Etiòpia

   5.1. Del Negus a Mengistu

   5.2. El fracàs de la revolució

   5.3. L'experiment confederal

6. Nigèria

   6.1. El contenciós federal

   6.2. La guerra de Biafra

   6.3. Militarisme i rol regional.

7. Sud-àfrica

   7.1. Les tribus blanques

   7.2. L'Apartheid

   7.3. La Sud-àfrica negra

   7.4. La República de Mandela

8. Cap al segle XXI

   8.1. L'afropessimisme

   8.2. El contenciós de la cooperació

   8.3. Mercats i economies

4. Avaluació

Hi haurà un treball que es valorarà del 1 al 10, i comptarà per al 40% de la nota final de l'assignatura. L'examen completarà un altre 50% de la nota. La intervenció a classe i la participació en debats comptaran un 10% més de la nota.

És obligat basar el treball en 1 llibre de lectura (veure bibliografia a continuació), i utilitzar parts rellevants de com a mínim 3 obres o manuals de consulta (id.). A partir de la lectura obligatòria, caldria reflexionar sobre algun aspecte històric de pes i plantejar-lo en forma de pregunta o hipòtesi. Un cop fixat l'objectiu, cal il·lustrar els arguments, amb l'ajut de la lectura i de les consultes realitzades: aquest serà el cos del treball i ha de comptar amb rigor acadèmic –és a dir, cal recórrer a estudis solvents més que a opinions personals. Al final, una breu conclusió ha d'oferir una resposta o petita tesi per a la pregunta plantejada al principi. És obligat incloure cites textuals, del llibre de lectura i de les obres de consulta, per a demostrar que se

n'ha fet un ús intel·ligent. Les cites hauran de ser breus (màxim 1 frase) i detallar amb claredat la font (autor/obra/any/pàgina).

L'ús de webs, i la reproducció de mapes, fotos, textos, etc., no milloraran la nota.

5. Bibliografia i recursos didàctics

5.1. Bibliografia bàsica

Àfrica negra en general, Lectures *(cal escollir-ne una)*

ACHEBE, C. *Todo se desmorona (Things Fall Apart*), ed. Alfaguara, Madrid 1986

CARY, J. Míster Jonson, ed del Viento, Corunha 2006-10-25

DINESEN, I. *Memorias de África*, ed Alfaguara, Madrid 1997

HATZFELD, J. *La vida nua, relats dels aiguamolls ruandesos*, ed 1984, Bcn 2001

KLITGAARD, R. *Tropical Gangsters*, ed Basic Books, USA 1990

KOUROUMA, A*. Al.là no té cap obligació*, ed 62, Barcelona 2001

NAIPAUL, V.S. *A Bend in the River*, ed Penguin Middlesex UK 1980

NDONGO, D. *Las tinieblas de tu memoria negra*, ed Fundamentos, Madrid 1987

NERÍN, G. *Guinea en blanc i negre*, ed Empúries Barcelona 1998

STANLEY, H.M. *Cómo encontré a Livingstone*, ed Grech, Madrid 1990

5.2. Bibliografia complementària

Obres de consulta, manuals

AMIN, Samir *La déconnexion*, París 1985

BAYART, J.F. *El Estado en África*, ed Bellaterra, Barcelona 1999

BERTAUX, P. *Africa desde la prehistoria...*, ed Siglo XXI, Madrid 1991

BOSCH, A. *La Vía Africana*, ed 3i4, València 1997

CHABAL, P. &DALOZ, J.P. *Africa camina*, ed Bellaterra, Barcelona 2001

COQUERY-VIDROVITCH, C. & MONIOT, H. *África negra de 1800 a...*, ed Labor-Nueva Clío, Barcelona 1985

CORTÉS-LÓPEZ, J.L. *Historia contemporánea de África*, ed Mundo Negro, Madrid 1995.

DAVIDSON, B*. Historia de África*, ed Folio, Barcelona 1992

DUMONT, R. *Democracia para África*, ed Bellaterra, Barcelona 2000.

INIESTA, F. Kuma, *Historia del África negra*, ed Bellaterra, Barcelona 1998.

GANN, L.H. & DUIGNAN, P. *Colonialism in Africa*, ed Cambridge U.P. 1975

MARTÍNEZ CARRERAS, J.U. *África subsahariana*, ed Síntesis, Madrid 1993.

NUGENT, P. & ASIWAJU, A.I. *Fronteras africanas,* ed Bellaterra, Barcelona 1998

OLIVER, R. & FAGE, J.D. *A Short History of Africa*, ed Penguin London 1979

PAKENHAM, *The Scramble for Africa*, ed Abacus London 1991

RODNEY, W. *Cómo Europa subdesarrolló a África*, ed Habana 1981

SALEH, Lamin *La Corona y el turbante*, ed Bellaterra Barcelona 2001

VARIS, *Historia General de África* (vol. VII, 1880-1935, vol. VIII en anglès i francès, 1935-1980s), ed Tecnos-UNESCO, Madrid 1987

African Development Indicators 2003, ed The World Bank, Washington

6. Metodologia (optatiu)

7. Programació d'activitats

Ha. Mod. i Contemp. d'Àfrica (20084)		
	Dimarts	**Dijous**
19/09 - 23/09		PLENÀRIA
26/09 - 30/09	PLENÀRIA	PLENÀRIA
03/10 - 07/10	PLENÀRIA	101
10/10 - 14/10	PLENÀRIA	102
17/10 - 21/10	PLENÀRIA	101
24/10 - 28/10	PLENÀRIA	102
31/10 - 04/11		101
07/11 - 11/11	PLENÀRIA	102
14/11 - 18/11	PLENÀRIA	PLENÀRIA
21/11 - 25/11	PLENÀRIA	PLENÀRIA
28/11 - 02/12	PLENÀRIA	PLENÀRIA